

MATCHFIXING ONDERZOEK UGENT

Arno Schepers en Rob Mertens

Bijna één op de vijf sporters is in zijn carrière al eens rechtstreeks of onrechtstreeks in aanraking gekomen met (voorstellen tot) matchfixing. Dat blijkt uit een grootschalig Europees onderzoek naar matchfixing, dat wordt geleid door de Universiteit Gent. Goed een kwart van hen ging ook effectief in op dat aanbod om een wedstrijd te manipuleren.

Bijna één op de vijf sporters al geconfronteerd met matchfixing

De onderzoeksgroep sportmanagement van de Universiteit Gent onderzocht matchfixing in zeven Europese landen: België, Nederland, Frankrijk, Oostenrijk, Kroatië, Zwitserland en het Verenigd Koninkrijk. 5.014 mensen namen deel aan de online bevraging, die zich niet alleen richtte tot huidige en voormalige atleten, maar ook tot coaches, bestuursleden, scheidsrechters en andere personen betrokken in verschillende sporten (zoals voetbal, tennis, basketbal, hockey, handbal en cricket). In ons land namen 960 mensen deel aan het onderzoek, voornamelijk uit het voetbal, tennis of basketbal op amateurniveau.

Uiteindelijk gaf achttien procent van alle deelnemers aan één of meerdere personen persoonlijk te kennen die benaderd zijn geweest om wedstrijden te fixen. Acht procent gaf zelfs toe zélf al ooit benaderd te zijn geweest met een matchfixing-voorstel.

Kwart gaat erop in

“We moeten hierbij wel het onderscheid maken tussen sport- en gokgerelateerde matchfixing”, legt UGent-doctoraatsonderzoeker en EPOSM-project manager (*Evidence-based Prevention Of Sporting-related Match-fixing*) Stef Van Der Hoeven uit. “In bijna 70 procent van de gevallen werden de deelnemers benaderd met

Bijna één op de vijf mensen in de sport kwam al in aanraking met matchfixing, een kwart van hen ging daar ook effectief op in. FOTO GETTY IM. /ISTOCKPHOTO

een sportgerelateerd doel, zoals de degradatie van een club/speler vermijden of iemand aan de titel helpen. In ruil voor geld - frequent aangevuld met andere materiële zaken gaande van bier over reizen tot een auto - werd van hen een opzettelijke ondermaatse prestatie verwacht. Meer dan een kwart

(27%) stemde daarmee in. Als vriendendienst voor de club/atleet, omwille van de beloning of omwille van het feit dat ze onder druk gezet werden door hun eigen team.”

Tweede categorie van matchfixing is de gokgerelateerde manipulatie. Van Der Hoeven: “Doel hiervan is

wedstrijden of specifieke gebeurtenissen in wedstrijden te manipuleren om dan geld te verdienen door te gokken op de gemanipuleerde wedstrijd. Dit was het geval voor zo'n tien procent van alle benaderde sporters. Opmerkelijk wel: bijna veertig procent van hen gaf aan ook bedreigd of onder

“Door matchfixing in kaart te brengen, willen we de preventie ervan stimuleren”

Stef Van Der Hoeven
doctoraats-
onderzoeker
UGent

druk gezet te zijn om in te stemmen met het voorstel. Dat percentage ligt dubbel zo hoog als bij de sportgerelateerde voorstellen. Uiteindelijk stemden er ook meer mee in: 36 procent (ten opzichte van 27 procent voor de sportgerelateerde). Hun drijfveer: de beloning of financiële moeilijkheden.”

De helft zwijgt

Bijkomstige moeilijkheid: bijna de helft van de benaderde sporters zwijgt over de poging tot omkoperij. “48% van de personen, die (on)rechtstreekse matchfixing voorstellen rapporteerden, hebben hun vermoedens of ervaringen inderdaad nooit ergens gemeld”, weet Van Der Hoeven. “Wie dat wel deed, deed dat voornamelijk bij teamgenoten, coaches of bestuursleden van hun club. Slechts in een zeer beperkt aantal gevallen werd melding gedaan bij een anonieme meldlijn of de politie. Ofwel hebben de mensen schrik om dit te melden, ofwel zijn de rapporteringskanalen nog onvoldoende gekend.”

En ook daaraan wil UGent met dit EPOSM-project werken. “Door matchfixing in kaart te brengen, willen we de preventie ervan stimuleren. In ons land scoren we op dat vlak alvast beter dan vroeger. Mede dankzij recente preventie-initiatieven van sportfederaties en operatie ‘Propere Handen’ wordt matchfixing sneller herkend én gerapporteerd.”

DIMITRI VAN DEN BERGH (DARTS)

“Ik laat me niet bedreigen”

Ook in het darts kwam onlangs een matchfixing-schandaal aan het licht. Zeker zes Nederlandse darters zijn het afgelopen jaar via sociale media benaderd door matchfixers. Eén van hen kreeg via Instagram bijvoorbeeld voor het WK

het verzoek om minder 180'ers te gooien dan zijn tegenstander. “Ik was echt verrast”, reageert onze landgenoot Dimitri Van den Bergh (foto) op deze zaak. “En het verbaast me nog meer dat er spelers zijn die zich laten vangen. Ik ben zelf nooit benaderd geweest. En mocht dat zo zijn, dan hebben ze pech. Ik laat mij niet bedreigen. Dan zet ik er meteen mijn manager of de politie op. Mensen die het willen proberen: *stay away*. Ik heb zo veel jaren in mijn carrière geïnvesteerd en zo hard gewerkt dat ik mij niet ga laten vangen door een persoon die zich interessant wil maken.” (md)

BART BUYSMANS (VOETBAL)

“Wist niet dat ik het moest melden”

Bart Buysmans (foto) kreeg als doelman van vierdeprovincialer Vroenhoven ook ooit het voorstel om niet voluit te gaan in de mogelijke kampioenenmatch van de tegenstander. De Tongenaar ging daar niet op in, maar kreeg later toch een voorwaardelijke straf van één jaar van de KBVB omdat hij het ‘vermoeden van competitievervalsing’ niet gemeld had.

“Ik wist toen echt niet dat ik dit moest melden”, reageert Buysmans nu. “Ik had mijn bestuur wel ingelicht en dacht dat zij wel verdere stappen zouden ondernemen, als ze dat nodig vonden. Ik heb nooit overwogen om op dat voorstel in te gaan, die voorwaardelijke straf is intussen ook achter de rug. Maar bij veel spelers is er deze onwetendheid, het zou goed zijn als voor iedereen duidelijk is wat te doen in zo'n geval.” (rome)

ZIZOU BERGS (TENNIS)

“Melden of anders schorsing”

Tennisser Zizou Bergs (foto) werd drie jaar geleden zelf ook benaderd voor matchfixing. “Nadien niet meer, maar de haatberichten op sociale media zijn er nog steeds, zelfs nog meer dan vroeger”, reageert de 21-jarige Peltenaar. “Na een wedstrijd ontvang ik wel vijftien scheldberichten, zelfs doodsbedreigingen, zeker na een nederlaag, maar de voorbije maand heb ik gelukkig niet veel verloren. (lacht) Nu ik wat meer bekendheid geniet, zal het aantal berichten misschien nog toenemen. Ik reageer niet op deze berichten. Als we benaderd worden voor matchfixing moeten we dat trouwens meteen melden, want anders hangt een schorsing boven je hoofd. Elk jaar worden wij daarover gebriefd. Destijds heb ik meteen alle instanties verwittigd en volgde ook een politieverhoor. Dat is een minder leuk kantje aan mijn sport.” (jmu)

